

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Kutiné dr. Stefanovits Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Boros Erzsébet ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Gyulai Munkaügyi Bíróságnál 1.M.517/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Békés Megyei Bíróság 3.Mf.25.267/2010/9. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Békés Megyei Bíróság 3.Mf.25.267/2010/9. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja. A felülvizsgálati eljárásban teljes mértékben pernyertes felperes pártfogó ügyvédjének díját az alperes viseli. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy betegsége foglalkozási eredetű, emiatt nem tud munkát végezni, így az alperes az Mt. 174. §-a alapján kártérítési felelősséggel tartozik. Kérte az elmaradt jövedelme megállapítását, továbbá jövedelempótló járadékként 2008. év december 1. napjától kezdődően havi 150.000 forint megfizetését. Vizitdíj és kórházi napidíj címén 13.500 forint költségtérítésre tartott igényt, továbbá a nem vagyoni kárigényét 1.000.000 forintban jelölte meg. A Gyulai Munkaügyi Bíróság 1.M.517/2008/40. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperest a felperes foglalkozási eredetű megbetegedésével összefüggésben kártérítési felelősség terheli. Ezt meghaladóan a keresetet a jogalap tekintetében elutasította. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a 2007. szeptember 25-én kelt orvosi vélemény alapján a felperes „nem alkalmas” a cserép-kazettarakó munkakör betöltésére, majd a 2007. szeptember 27-én kelt vélemény az udvaros tevékenység ellátására is alkalmatlannak találta. A B.M.J.V.H.R.B. határozatában rögzítette, hogy a felperes számára felajánlható munkahely nincs. Erre tekintettel az alperes 2007. október 17-én kelt rendes felmondásával megszüntette a munkaviszonyát. Az O. 2008. július 10-én kelt, az O. D.A.M.F.-nek 2008. július 16-án kelt határozata a felperes betegségének a foglalkozással összefüggésben történt kialakulását nem tette vitássá. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a BH.2004.252. számú jogesetben fellelhető iránymutatásának a jelen perben is alkalmazható következtetése szerint a foglalkozási megbetegedés miatt igényelt baleseti járadék iránti követelés elbírálására és folyósítására a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól és atársadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvények rendelkezéseit kell együttesen alkalmazni. A Sz.T.SZ.GY.A.K.K.I.O.I. részéről 2009. július 14. napján kelt orvosszakértői véleményt adó

K.É. egyetemi docens igazságügyi orvosszakértő rögzítette, hogy a felperes esetében a gerinc elfajulásos elváltozásait egy vele született kórállapot súlyosbítja, amely hosszú éveken keresztül tünet- és panaszmentes maradhatott. Az életkor előrehaladtával jelentkező kopásos elfajulásokkal párhuzamosan azonban tüneteket okoz és egyre súlyosbodó panaszokhoz vezet. A foglalkozási hatás annyiban jelentkezik, hogy ezen tünetek megjelenését provokálhatja a gerincet érő terhelés, illetőleg a monoton munkavégzés. P.T. igazságügyi orvosszakértő 2009. december 23-án kelt véleményében azt írta le, hogy a felperes D-12 foglalkozási megbetegedési kóddal bejelentett LV-ös jobb oldali porckorongsérv megbetegedése egy, az alkalmassági vizsgálattal nem kiszűrhető, veleszületett megbetegedés talaján a fokozott fizikai megterhelések hatására jött létre. A foglalkozási eredet nem zárható ki, ezért azt elfogadta. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a perbeli esetben nem azt kellett vizsgálni, hogy az alperesnél ellátott munkakör egészségromlást idézett elő sorsszerű megbetegedések talaján, hanem azt, hogy a felperes egy jogszerűen lefolytatott hatósági eljárás eredményeként megállapított foglalkozási megbetegedésre hivatkozással támaszt kártérítési igényt a volt munkáltatójával szemben. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Békés Megyei Bíróság 3.Mf.25.267/2010/9. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta, és az alperest 12.000 forint fellebbezési illeték viselésére kötelezte. Megállapította, hogy a felperes a fellebbezési szakban 100 %-ban pernyertes. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a munkavállaló egészségkárosodásából eredő kára megtérítésének nem feltétele, hogy az megfeleljen a munkabaleset fogalmának. A jogalapot illetően nincs jelentősége a munkavédelmi hatóságok állásfoglalásának, illetve a közigazgatási ügyben hozott határozatnak. A munkáltató kárfelelőssége a megbetegedésért akkor állapítható meg, ha a munkavállaló bizonyítja a munkáltató működése és a saját betegsége közötti okozati összefüggést. A kárfelelősség a közvetett okozati összefüggés alapján is fennáll. A foglalkozási megbetegedés tényét a bíróságnak az eljárásban beszerzett bizonyítékok alapján kell elbírálnia, a munkáltató működése és a munkavállaló betegsége közötti okozati összefüggést pedig a munkavállalónak kell bizonyítania. Az orvosszakértői vélemények alapján megállapítható, hogy a felperesnek nem vitatottan volt egy vele született gerincbetegsége, és az alperesi foglalkoztatás körében fellelhetőek olyan körülmények - gerincet érő terhelés, monoton munkavégzés - amelyek a betegség tüneteinek kialakulásához hozzájárultak. A szakvéleményben megfogalmazott „nem zárható ki” kifejezés nem ugyanaz, mint az „okozta” kifejezés, azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint a szakvélemények a valószínűsítés egy magasabb fokára utalnak azzal, hogy megállapítják: a munkavégzés jellegéből fakadóan alaposan feltételezhető, miszerint ez legalábbis hozzájárult a betegség kialakulásához. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet „megváltoztatását”, és a

felperes perköltségben való marasztalását kérte.Álláspontja szerint a felperes betegsége már a társasággal létesített munkaviszony idején is fennállt, az veleszületett, sorsszerű megbetegedés, nem pedig az alperesnél néhány év alatt végzett munka következménye. A felperes betegségének nincs foglalkozásból származó jellegzetessége. Az orvosszakértők megállapították, hogy állapotának rosszabbodásában ugyan szerepet játszhatott az általa végzett cserép-kazettarakói nem nehéz fizikai munka, de az állapotának kialakulásában össz-szervezeti szempontból egyéb betegségei nagyobb súllyal értékelendők.Helyesen foglalt állást a másodfokú bíróság, amikor nem osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy a munkavédelmi hatóságok eljárását követően a munkaügyi perben a betegség foglalkozási eredete már nem vizsgálható. A felperes nem bizonyította az eljárás során a munkáltató működése és a betegsége közötti ok- okozati összefüggést. A Pp. 174. §-ának (4) bekezdése alapján a munkavállalónak kell bizonyítania, hogy a károkozás munkaviszonyával okozati összefüggésben következett be. Ezt a felperes nem tudta igazolni, vele született betegsége a munkáltató kártérítési felelősségét nem vonhatja maga után.A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet „helybenhagyására” irányult.A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.A felülvizsgálati kérelem nem alapos.A másodfokú bíróság helytállónan indult ki abból a tényből, miszerint a munkavállaló egészségromlásából eredő kára megtérítésének nem feltétele, hogy a megbetegedés megfeleljen a munkabaleset fogalmának. A munkáltató felelősségét a foglalkozással összefüggés alapozza meg, ami nem azonos a társadalombiztosítási szempontú egészségkárosodás fogalmával, és annak alkalmazott következményeivel. Ebből következően önmagában a munkavédelmi hatóság állásfoglalása, illetve a közigazgatási ügyben hozott határozat nem alkalmas a felperesi igény alátámasztására.

Az Mt. 174. §-ának (1) és (4) bekezdése értelmében a munkáltató a munkavállalónak munkaviszonyával összefüggésben okozott kárért vétkességére tekintet nélkül teljes mértékben felel. A munkavállaló bizonyítja, hogy a károkozás a munkaviszonyával okozati összefüggésben következett be. A másodfokú bíróság helyesen értékelte az orvosszakértői véleményeket. A SZ.T.I.O.I. szerint „a cserép-kazettarakó munkakör nem minősül nehéz fizikai munkának, ugyanakkor a monoton derékmozgások következtében fokozott kockázatot jelent a derék elfajulásos megbetegedésének kialakulása szempontjából” (irat, utolsó bekezdés). Azt is rögzítette, hogy „a munkavégzés jellegéből fakadóan alaposan feltételezhető, hogy ez legalábbis hozzájárult a betegség kialakulásához, azaz foglalkozási eredete nem zárható ki. Nem jutott tudomásunkra olyan adat, hogy valamilyen más tevékenység vagy hirtelen mozdulat váltotta volna ki a panaszokat, ezért legvalószínűbb okként a foglalkozási eredet vált számunkra ismertté”. P.T. orvosszakértő véleményében is azt

rögzítette, hogy a „foglalkozási eredet nem zárható ki”. Nem vitás, hogy a „nem zárható ki” és az „okozta” kifejezés nem azonos jelentéstartalmú. Azonban valamennyi rendelkezésre álló adat (munkavégzés körülményei, a munka jellege) együttes értékelése mellett jogszabálysértés nélkül jutottak arra a következtetésre a bíróságok, hogy az alperesnél végzett munkafolyamat szerepet játszott a felperes állapotának kialakulásában [Mt. 174. § (4) bekezdés]. Alaptalan azon felülvizsgálati érvelés, hogy a felperes egyéb betegségei össz-szervezeti szempontból jelentősebbek, mivel ez önmagában nem alkalmas a fennálló foglalkozási megbetegedés miatti felelősség kimentésére. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok helyes, okszerű, életszerű értékelésével és a logika szabályainak megfelelően a Pp. 206. § (1) bekezdés megsértése nélkül hozta a meg az ítéletét, azt a szükséges tartalommal és terjedelemmel indokolta [Pp. 221. § (1) bekezdés], ezért a felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdése alapján köteles viselni.

Budapest, 2011. június 8.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelével. Nné tisztviselő